

DiVA-forum

30-31 maj 2023

DiVA

Onsdag den 31 maj

- 09:00-09:45 Swepub – praxisnyheter (Tuija Drake af Hagelsrum, KB)
Under vårterminen har det pågått arbete för att se över och revidera Swepubs praxis och överföringsformat. Vad kommer de reviderade anvisningarna innebära?
- 09:45-10:10 *Fika med mingel*
- 10:10-10:50 Information om arbetet med de nationella riktlinjerna för öppen vetenskap (Erik Stattin, KB)
- 10:50-11:00 *Paus/bensträckare*
- 11:00-11:15 Information från förvaltningsledning och DiVA:s stämma (Eva Agius)
- 11:15-11:35 Enkätresultat om DiVA-supporten (Petra Thorsson)
- 11:35 -12:00 Frivillig frågestund: DiVA-supporten finns på plats och svarar på frågor (Michael Andersson, Petra Thorsson och Sara Tobiasson)

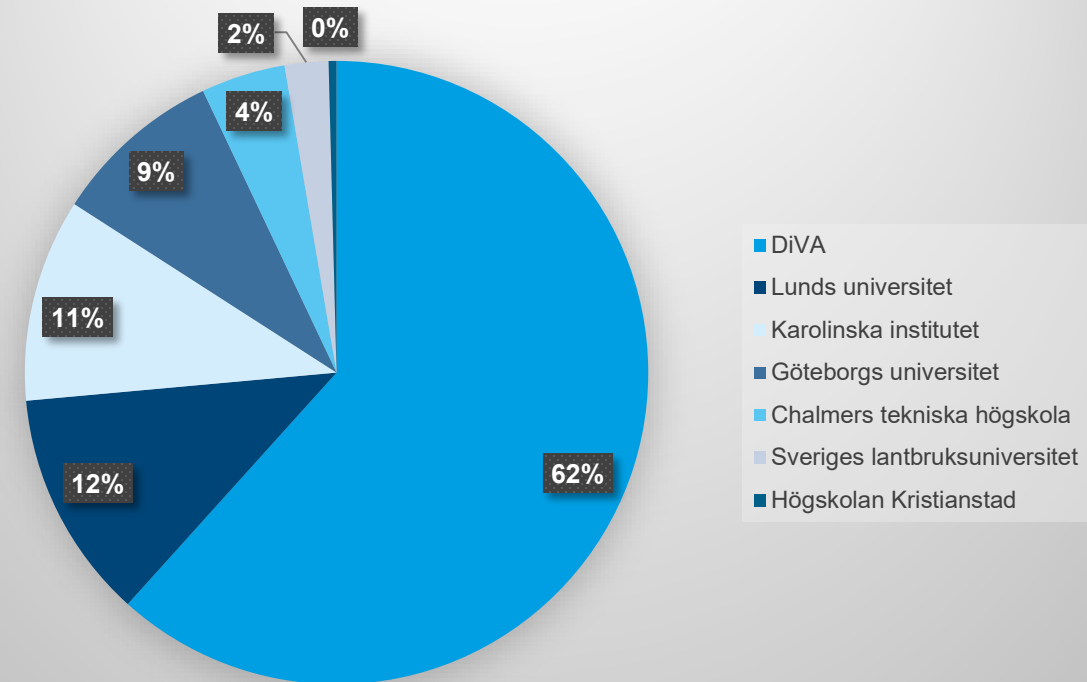
Swepub - praxisnyheter

– DiVA-Forum 2023-05-31

Bakgrund

- Swepub samlar metadata om publikationer som är resultat av den forskning som högskolor & universitet samt andra forskande, offentligt finansierade organisationer i Sverige bedriver.
- Swepub möjliggör både utsökning och analyser av svenska forskningsresultat på nationell nivå.
- Data hämtas från de deltagande organisationerna (46 varav 37 lärosäten), deltagandet är frivilligt, överenskommelse 2023.
- Började som söktjänst 2009, sedan 2013 har vidareutvecklats för att *"tillhandahålla en heltäckande datakälla för utvärdering av svenska vetenskapliga publikationer"* enligt regeringsuppdrag.
- Samarbete med lärosätena genom Sveriges universitets- & högskoleförbund (SUHF), Universitetskanslersämbetet (UKÄ) & Vetenskapsrådet (VR).

Andel poster i Swepub fördelat per dataleverantör

Hur arbetar Swepub för att möta uppdrag

- Genom att tillhandahålla tjänster för sökning och datauttag till metadata om forskningsoutput.
- Genom att validera, berika och normalisera metadata som hämtats och återkoppla till de anslutna organisationerna.
- Genom att tillhandahålla öppen infrastruktur och öppna data.
- Genom att tillhandahålla anvisningar för beskrivning av forskningsoutput.

Foto: Ann-Sofie Persson/KB

Format & praxis

- Överföringsformat Swepub MODS (Metadata Object Description Schema).
- Nationella riktlinjer för beskrivning av forskningsoutput:
 - Stöd för kvalitetssäkring av data på ett enhetligt sätt till dem som registrerar och granskar metadata om forskningsoutput.
- Svensk indelning av forskningsoutput:
 - Outputtyper som används i Swepub för att kategorisera vad för typ av forskningsresultat som det handlar om; inklusive konstnärliga arbeten, konferensbidrag, dataset, programvara, patent.
- Tre nivåer av krav beroende på analys- och bibliografiska krav: 1) Obligatoriskt, 2) Obligatoriskt om applicerbart, 3) Frivilligt.
- Den interna informationsmodellen baseras på BIBFRAME såsom det har modifierats för Libris & Swepubs behov.

Swepub MODS format
specification

Version 3.0

Nationella riktlinjer för
beskrivning av
forskningsoutput

Version 1.3

Svensk indelning av
forskningsoutput 2019

Översyn & revidering

- Arbetsgrupp bestående av fyra representanter från KB & fem från lärosäten arbetar med att se över & revidera format- och praxisanvisningarna till och med 31/5.
- Syftet är att möta behoven av bibliografisk beskrivning och bibliometriska analyser med aktuella & tydliga anvisningar för registrering & dataöverföring.
 - Underlättar enhetlig beskrivning samt användning av data i Swepub.
- Swepub-träff 10/2 där deltagarna fick tillfälle att komma med input.
- Avstämningar med
 - UKÄ & VR 20/3.
 - DiVA 20/3 & 23/5.
 - Swepubs referensgrupp 21/4 & 19/6.
- Utkasten kommer att skickas till de anslutna organisationerna i början av juni.
- Planerad publicering hösten-2023 & implementering under första kvartal 2024.

Foto: Ann-Sofie Persson/KB

Allmänt

- Swepub MODS 4.0 baseras på Library of Congress MODS 3.8.
- Mer stöd för länkade data i dataöverföring. Till exempel finns outputtyper och innehållsmärkning beskrivna i id.kb.se med beständiga URI:er och roller hos id.loc.gov.

```
<genre authority="kb.se" type="outputType"  
valueURI="https://id.kb.se/term/swepub/output/publication/book-  
chapter">publication/book-chapter</genre>
```

- För konstnärliga outputs kommer regeln för bibliografisk miniminivå justeras så att samtliga konstnärliga roller räknas som upphovspersoner.
- Innehållsmärkning: Definitionen av sakkunniggranskad synkas mer med VR:s definition i *Svenska listan* samt mer hänsyn till konstnärlig output.

Upphov

- Korrekt affiliering av stor vikt vid nationella analyser.
- ROR som ett ytterligare ID för affiliering: Domännamn så som *kth.se* kommer att behållas som ID för affiliering men även ROR kan anges. ROR kommer även att ersätta GRID som ID för finansiärer.
- Ändrat krav på lokalt personID till krav på ORCID och om ORCID saknas, leverera lokalt personID
- Forskningsgrupper som upphov kan beskrivas på liknande sätt som organisation som upphov. Krav på affiliering kommer att avlägsnas för forskningsgrupper och organisationer.

Uppgifter om publikationer & dess ID

- "Retracted" som ytterligare publiceringsstatus.
- Copyrightår som frivillig uppgift.
- Endast ISO 639-2b som språkstandard. ISO 639-3 kommer att avlägsnas som alternativ standard.
- Möjlighet att ange flera språk.
- Möjlighet att ange olika typer av utförare vid utgivningen (förlag, producent, tillverkare, distributör, tryckeri).
- DOI, ISBN och ISSN kommer att vara de publikationsidentifikatorer som i största möjliga mån behöver registreras och kvalitetssäkras.
- Koderna för identifikatorerna för "libris" och "worldcat" ändras till "SE-LIBR" och "OCoLC" enligt *Standard Identifier Source Code*.

Relaterade resurser

- En värde lista med genre för seriella och monografiska publiceringskanaler utifrån standarder från Library of Congress (LC) läggs till för att kunna särskilja mellan olika publiceringskanaler, exempelvis tidskrift och publiceringsplattform. Även sammanläggningsavhandling kommer att kunna beskrivas som publiceringskanal/värdpublikation för en artikel.
- Det kommer även att finnas möjlighet att beskriva ingående artiklar i sammanläggningsavhandlingar genom att ange artiklarna som "beståndsdelar" (constituent) i posten för sammanläggningsavhandlingen. På liknande sätt kan kompletterande material beskrivas i samma post som den artikel materialet är kopplat till om den inte beskrivs i separat post.
- Gränsdragning mellan kontrakt, projekt, program och strategisk initiativ: grantAgreement kommer att tas bort som variant. RAiD kommer att läggas till som projektID.

Ämne

- Angivning av forskningsämnen som klassificering i stället för ämne:
`<classification authority="ssif">10101 </classification>`
- Möjlighet att ange en klassning som prioriterad.
- Möjlighet att märka upp klassningar som automatgenererade.
- Fortsatt krav på 3-siffernivå enligt *Standard för svensk indelning av forskningsämnen* men stark rekommendation att klassificera på 5-siffernivå.
- Globala mål för hållbar utveckling (Sustainable Development Goals, SDG) kan anges som nyckelord med föredragna benämningar enligt [Sustainable Development Goals Taxonomy](#).

Outputtyper

- De gamla publikationstyper kommer att avlägsnas helt från dataleveranser till förmån av outputtyper. Kvarstår endast i Swepub söktjänsten.
- Konstnärlig output: Beroende på sammanhanget kan registreras flera gånger (jämför med Konferensoutput).
- Artikel i vetenskaplig tidskrift och forskningsöversikt: Om inte sakkunniggranskad, anges en annan innehållsmärkning.
- Textbook/läromedel: Anges som Bok eller Samlingsverk tillsammans med innehållsmärkning för populärvetenskapligt.
- Textkritisk utgåva: Ändras till *Vetenskaplig eller kommenterad utgåva*.
- Konferensoutput: Hantera sakkunniggranskade bidrag som publicerats på webbplatser och arkiv som övriga konferensbidrag. Betoning på beständighet, identifikatorer och publiceringskanal.

Vilka har arbetat med revideringen?

Arbetsgruppen består av:

- Andreas Andersson, KB
- Urban Andersson, Chalmers bibliotek
- Kristoffer Antonsson, SLU-biblioteket
- Tuija Drake, KB
- Johan Fröberg, KB
- Mikael Graffner, Lunds universitetsbibliotek
- Kristina Graner, Göteborgs universitetsbibliotek
- Camilla Lindelöw, KB
- David Scheutz, Konstfacks bibliotek

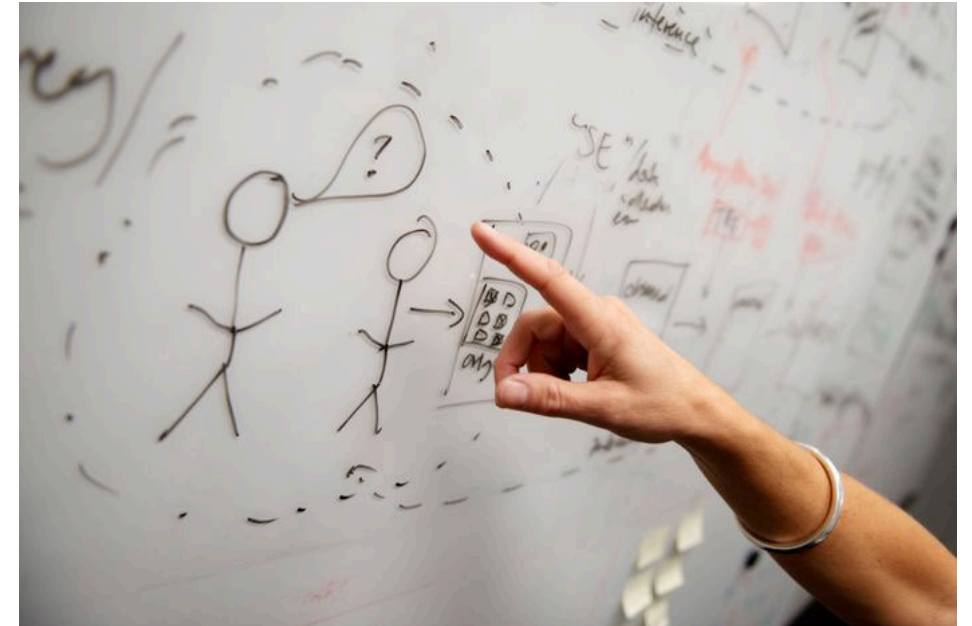

Foto: David Fredriksen/KB

Vad händer efter avslutad revidering?

- Arbetsgruppen kommer att se om det behövs justeringar utifrån eventuella kommentarer från de organisationerna som deltar i Swepub.
- Publicering på sikt i Metadatabyrån där anvisningarna för Libris ligger.
- Anvisningarna i Metadatabyrån kommer att möjliggöra kontinuerliga uppdateringar allteftersom behov uppstår.
- De reviderade anvisningarna kommer att gälla från och med februari-mars 2024.
- Retrospektiv kvalitetssäkring behövs ej enligt reviderad praxis.

Foto för att illustrera gröna lampor: Jens Gustavsson/KB

Vad kan allt detta arbete användas till?

- Kvalitetssäkringen gynnar både lokala och nationella behov.
- Kvalitetssäkrade metadata kan användas både lokalt och nationellt för bland annat
 - Bibliometriska analyser, statistik, uppföljningar och utvärderingar.
 - Synliggörande, sökning och åtkomst av forskningsoutput.
 - Generering publikationslistor.
 - Kopplingar inom forskningsinformationens ekosystem.

Foto: Jens Gustavsson/KB

Vad används Swepub-data till?

- KB:s årliga statistik *Öppen tillgång i siffror*.
- UKÄ:s statistik om forskningspublikationer i sin årsrapport & i *Forskning vid universitet och högskolor*.
- VR:s utvärdering av publikationer inom specifika ämnen & *Svenska listan*.
- Analyser av forskningspublicering genomförda av forskare & bibliometriker, till exempel om tvivelaktiga publiceringskanaler & påverkan på publicering när högskolor förvandlas till universitet.
- Hämtning av publikationsdata för att koppla till forskningsdata i DORIS-tjänsten av Svenska Nationella Datatjänst (SND).
- Hämtning av publikationsdata till lärosätenas Discovery-tjänster.

Foto: Jens Gustavsson/KB

Kontakt och informationskanaler

- Information om Swepub och dokumentation på hur Swepub fungerar på kb.se/swepub
- [Swepub Roadmap](#)
- [Swepubs sändlista](#)
- Kontakt via mejl: Libris kundservice
- [API-dokumentation](#)
- Swepubs [Twitter-konto](#) (@Swepub)
- Swepubdag 2023 den 22 september 2023!

HITTA SNABBT

[Söktjänsten Swepub](#)

[Swepubs analystjänster](#)

[Format och praxis](#)

[Dataåtkomst](#)

Swepub samlar metadata om forskningspublikationer från svenska lärosäten i form av vetenskapliga artiklar, böcker, avhandlingar, konferensbidrag, bokkapitel, rapporter, konstnärliga arbeten med mera.

[Läs mer](#)

Nytt inom Swepub

16 maj 2023

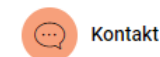
Swepub version 1.11

[Swepub](#), [Swepub versionsinformation](#)

26 april 2023

Aktuellt från Swepub: april 2023

[Swepub](#)

Kontakt

E-post:

libris@kb.se

Telefon: [010-709 30 60](tel:010-7093060)

[Fler kontaktuppgifter inom](#)

[Swepub](#)

Tack!

Frågor, synpunkter, önskemål?

tuija.drake@kb.se

Nationella riktlinjer för öppen vetenskap

– Ett pågående regeringsuppdrag för KB

Erik Stattin | Handläggare | Kungliga biblioteket | erik.stattin@kb.se | openaccess@kb.se

KB och öppen tillgång

2 § Myndigheten ska

1. tillhandahålla en heltäckande datakälla för utvärdering av svenska vetenskapliga publikationer,
2. tillhandahålla en nationell digital plattform för öppet tillgängliga svenska vetenskapliga tidskrifter,
3. samordna, följa upp och främja samverkan i arbetet för öppen tillgång till vetenskapliga publikationer och varje år publicera en rapport med en samlad kartläggning, analys och bedömning av det nationella arbetet med öppen tillgång till vetenskapliga publikationer, och
4. varje år publicera en rapport med en redovisning av de totala utgifterna för vetenskaplig publicering för universitet och högskolor som har statlig huvudman eller tillstånd att utfärda examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina. Förordning (2022:1311).

Redovisning av samordningsuppdraget

- Rekommendationer i den senaste redovisningen (mars 2022):
 - **Att en nationell policy för öppen vetenskap tas fram.**
 - Att regeringen analyserar vilka begränsningar som befintliga regelverk uppställer för ett öppet vetenskapssystem samt lämnar förslag på regeländringar.
 - Att två typer av ekonomiskt stöd görs tillgängligt, dels i form av uppdrag till Vetenskapsrådet om stöd till svenska vetenskapliga tidskrifter för omställningen till öppen tillgång, dels till KB för drift och utveckling av den tekniska plattformen Publicera.
 - Att en koordinerande informations- och kompetenshöjande insats om FAIR för publikationer genomförs.
 - Att KB:s regeringsuppdrag för att samordna övergången till öppen tillgång till vetenskapliga publikationer blir en permanent del av KB:s uppdrag och förs in i instruktionen

KB:s uppdrag om öppna lärresurser och allmänhetens delaktighet i forskningsprocessen

- Uppdrag om **öppna lärresurser** samt **allmänhetens delaktighet i forskningsprocessen** sedan oktober 2021
- **Kartlägga och analysera användandet** av dels öppna lärresurser, dels allmänhetens delaktighet i forskningsprocessen
- Inriktning på det allmänna **biblioteksväsendet**
- **Inhämta synpunkter** från Statens skolverk, universitet och högskolor, Riksantikvarieämbetet, Universitetskanslersämbetet, Vetenskapsrådet samt andra berörda myndigheter och organisationer, ta till vara erfarenheter inom Digisam.
- Redovisades 20 oktober 2022 resp. 27 januari 2023

Nationella riktlinjer för öppen vetenskap

- Regeringsuppdrag till KB sedan juni 2022

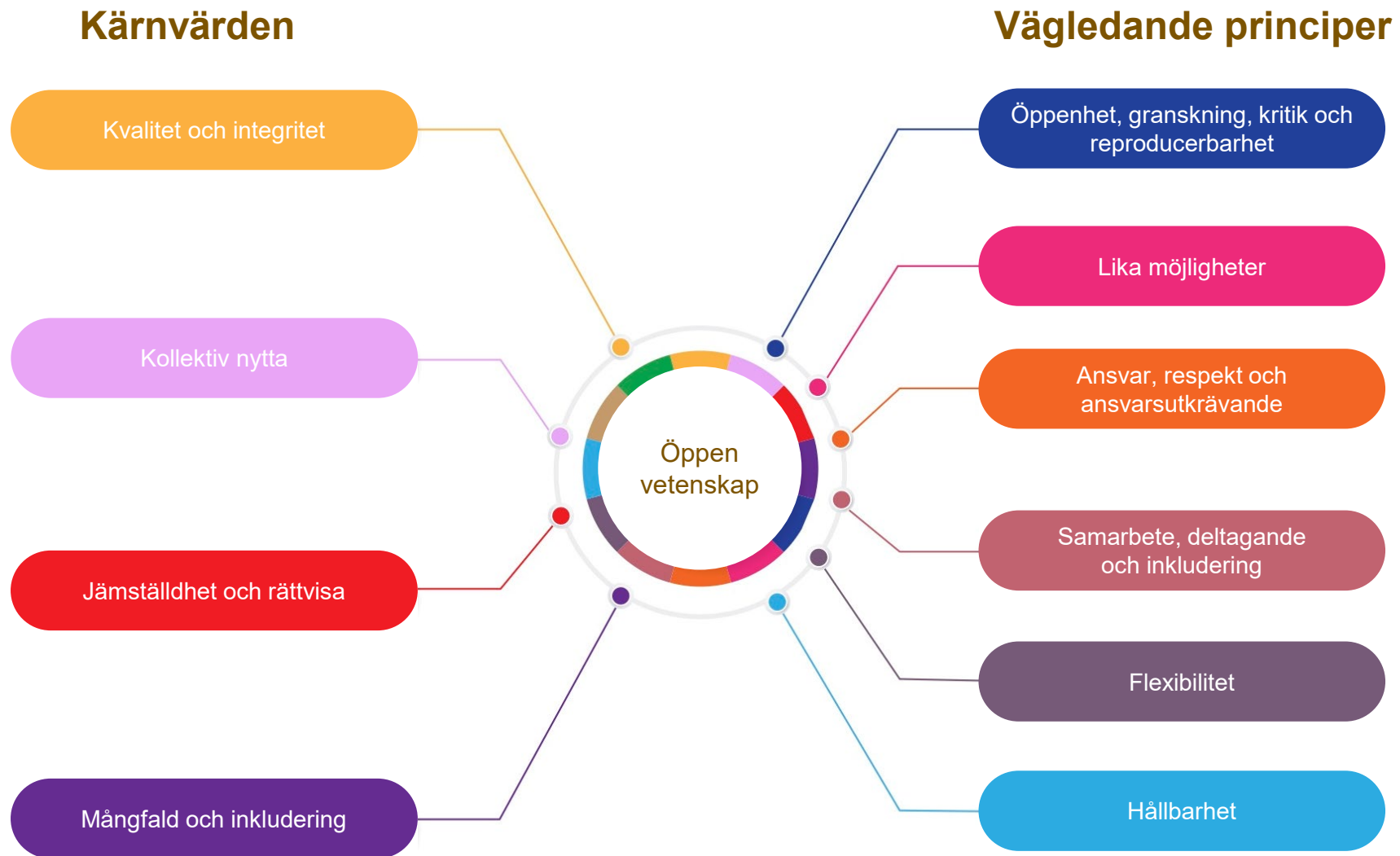
”Kungl. biblioteket ska ta fram nationella riktlinjer för öppen vetenskap. I uppdraget ingår att, ur ett helhetsperspektiv för öppen vetenskap, identifiera gemensamma mål och prioriteringar, kartlägga rollfördelning och ansvarsområden samt definiera behov av stöd och vägledning.”

- KB ska inhämta kunskap och underlag från Vetenskapsrådet (VR) samt kunskap och erfarenheter från universitet och högskolor och andra berörda myndigheter och organisationer
- Uppdraget ska redovisas 15 januari 2024
- VR har fått i uppdrag att bistå KB i arbetet

[Unesco Recommendation on Open Science \(2021\)](#)
 Svensk översättning från Svenska Unescorådet

[Unesco Recommendation on Open Science \(2021\)](#), [Svensk översättning från Svenska Unescorådet](#)

Regeringens proposition 2020/21:60

Forskning, frihet, framtid
– kunskap och innovation för Sverige

Prop.
2020/21:60

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 december 2020

Stefan Löfven

Matilda Ernkrans
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen presenterar regeringen forskningspolitiken för åren 2021–2024. Den omfattar frågor om såväl forskning och innovation som högre utbildning. Politiken utgår från målet att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en framstående kunskapsnation. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) lämnat förslag och redovisat bedömningar om ökade medel till forskning och innovation. I budgetpropositionen föreslås och beräknas betydande höjningar av anslagen för forskning och utveckling med totalt 3,75 miljarder kronor 2024. I denna proposition beskrivs satsningarna närmare. Utgångspunkten för satsningarna är att forskningen ska vara av hög kvalitet och att satsningarna ska ge förutsättningar för fler forskningsmiljöer av högsta kvalitet.

Samhällets utmaningar behöver mötas med satsningar på strategisk forskning av hög kvalitet och innovationssatsningar. De övergripande samhällsutmaningar som denna proposition fokuserar på är klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle. Forskningssatsningarna som presenteras för att möta utmaningarna är såväl långsiktiga nationella forskningsprogram, där nya föreslås inrättas och befintliga förstärkas, som vissa särskilda forskningssatsningar. Det är angeläget att hitta synergier med EU:s forskningsprogram. En nationell strategi för EU-samarbetet bör därför tas fram. Även andra pågående och planerade åtgärder som bidrar till att möta utmaningarna redovisas, t.ex. insatser i fråga om öppen vetenskap, immateriella tillgångar, jämställdhet och villkoren för en forskarkarriär i högskolan.

1

Svensk forskning av hög kvalitet bidrar till vetenskapliga genombrott, hantering av samhällsutmaningar, utbildning av hög kvalitet, kompetensförsörjning och näringslivets och samhällets utveckling. En stark kunskapsbas kan även bidra till en vetenskapligt grundad policy och praktik samt bygger motståndskraft mot desinformation. I sammanhanget är det även viktigt att staten styr mot öppen tillgång (eng. Open Access) till de forskningsresultat som finansieras av offentliga medel. För att öka värdet av ny kunskap behöver den spridas inom såväl vetenskapssamhället som till samhället i övrigt. Regeringen anser därför att vetenskapliga publikationer som är ett resultat av forskning som finansierats med offentliga

10.2.2 Ett öppet vetenskapssystem

Omställningen till ett öppet vetenskapssystem innebär en omfattande utveckling där så många moment och verktyg som möjligt i forskningsprocessen görs öppet tillgängliga via internet. Det finns ingen fastslagen definition av öppen vetenskap, men ofta inkluderas aspekter som öppen tillgång till vetenskapliga publikationer och forskningsdata, öppna lärresurser, öppen källkod och allmänhetens delaktighet i forskningsprocessen. För att stödja omställningen till öppen vetenskap finns också behov av utvecklade incitamentsystem.

Regeringens proposition 2020/21:60

Forskning, frihet, framtid
– kunskap och innovation för Sverige

Prop.
2020/21:60

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 december 2020

Stefan Löfven

Matilda Ernkrans
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen presenterar regeringen forskningspolitiken för åren 2021–2024. Den omfattar frågor om såväl forskning och innovation som högre utbildning. Politiken utgår från målet att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en framstående kunskapsnation. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1) lämnat förslag och redovisat bedömningar om ökade medel till forskning och innovation. I budgetpropositionen föreslås och beräknas betydande höjningar av anslagen för forskning och utveckling med totalt 3,75 miljarder kronor 2024. I denna proposition beskrivs satsningarna närmare. Utgångspunkten för satsningarna är att forskningen ska vara av hög kvalitet och att satsningarna ska ge förutsättningar för fler forskningsmiljöer av högsta kvalitet.

Samhällets utmaningar behöver mötas med satsningar på strategisk forskning av hög kvalitet och innovationssatsningar. De övergripande samhällsutmaningar som denna proposition fokuserar på är klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle. Forskningssatsningarna som presenteras för att möta utmaningarna är såväl långsiktiga nationella forskningsprogram, där nya föreslås inrättas och befintliga förstärkas, som vissa särskilda forskningssatsningar. Det är angeläget att hitta synergier med EU:s forskningsprogram. En nationell strategi för EU-samarbetet bör därför tas fram. Även andra pågående och planerade åtgärder som bidrar till att möta utmaningarna redovisas, t.ex. insatser i fråga om öppen vetenskap, immateriella tillgångar, jämställdhet och villkoren för en forskarkarriär i högskolan.

1

- Öppen vetenskap lyfts som ett **verktyg för högre kvalitet i forskning, ökat forskningsgenomslag samt ökad samverkans- och innovationspotential**
- **FAIR** data och publikationer
 - Sökbara, tillgängliga, kompatibla och användbara
- **Publikationer** - omedelbart öppet tillgängliga med verkan från **2021**
- **Forskningsdata** – omställningen ska vara genomförd fullt ut senast **2026**
- Resultat och analyser visar på behovet av lärosäten och forskningsfinansiärer tar fortsatt **gemensamt ansvar** för att verka för att den **nationella riktningen för öppen tillgång** följs och uppnås

utmaningarna i demokratiska, moderna och digitaliserade samhällen, FRAMHÅLLER att omedelbar och obegränsad öppen tillgång bör vara normen vid publicering av forskning som inbegriper offentliga medel, med en transparent prissättning som står i proportion till publiceringstjänsterna och där kostnaderna inte täcks av enskilda upphovsmän eller läsare,

Europeiska unionens rådsslutsatser 23 maj 2023

”Högkvalitativ, transparent, öppen, tillförlitlig och rättvis akademisk publicering”

FRAMHÅLLER vikten av icke-vinstdrivande akademiska modeller för öppen publicering som inte tar ut avgifter av upphovsmän eller läsare och där upphovsmän kan publicera sina verk utan att uppfylla finansierings- eller institutionsrelaterade kriterier, NOTERAR de många olika modeller som inte är beroende av avgifter för bearbetning av artiklar eller liknande enhetskopplade avgifter och BETONAR vikten av att stödja utvecklingen av sådana modeller som leds av offentliga forskningsorganisationer,

Europeiska unionens rådsslutsatser 23 maj 2023

”Högkvalitativ, transparent, öppen, tillförlitlig och rättvis akademisk publicering”

UPPMUNTRAR medlemsstaterna och kommissionen att **investera i och främja driftskompatibel, icke-vinstdrivande infrastruktur för publicering baserad på programvara med öppen källkod och öppna standarder**, för att undvika inlåsnig av tjänster, samt proprietära system, och att koppla dessa infrastrukturer till det europeiska öppna forskningsmolnet,

Europeiska unionens rådsslutsatser 23 maj 2023

”Högkvalitativ, transparent, öppen, tillförlitlig och rättvis akademisk publicering”

Svenska universitet och högskolor

SUHF

REK 2021:1 (REV 2022)
Dnr SU-850-005-17
2022-06-30

Nationell färdplan för öppen vetenskap

1. Inledning

Den nationella färdplanen för öppen vetenskap¹ antogs av Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) förbundsårsamling den 10 mars 2021. Den har reviderats under 2022 och beslutats av SUHF:s styrelse den 30 juni.

Färdplanen har utarbetats av SUHF:s nationella arbetsgrupp för forskningsdata.

Syftet med den nationella färdplanen för öppen vetenskap

SUHF:s nationella färdplan för öppen vetenskap syftar till att tydliggöra lärosätenas ansvar och de åtgärder som behövs för att påskynda arbetet med öppen tillgång till forskningsdata och forskningsresultat. Målsättningen är att skapa förbättrade möjligheter för lärosätena och andra berörda aktörer att samordna sig i frågor av gemensam karaktär, uppmuntra till utökad samverkan och gemensamt skapa förutsättningar för att forskare vid svenska lärosäten, oberoende av lärosätstillhörighet, har likartade möjligheter till tjänster och stöd i övergången till ett öppet vetenskapssystem.

SUHF har tidigare utformat en rekommendation avseende datahanteringsplan (REK 2018:1) och en rekommendation avseende styrdokument för forskningsdata (REK 2019:3), båda finns tillgängliga på www.suhf.se

SUHF:s färdplan innehåller kompletterande övergripande rekommendationer för åtgärder vid lärosätena inom ramen för arbetet med att främja ett öppet vetenskapssystem. Färdplanen behöver årligen ses över och aktualitetsgranskas.

Som komplement till färdplanen finns *Vägledning för implementering av färdplan för öppen vetenskap* antagen av SUHF:s styrelse i juni 2022.² Den innehåller konkreta förslag på åtgärder och förmågor som behöver finnas vid lärosätena för att uppnå regeringens målbild om övergång till öppet vetenskapligt system. Den innehåller även en övergripande tidplan för när dessa förmågor bör vara på plats.

SUHF och öppen vetenskap

Öppen vetenskap syftar till att gemensamt bygga ett system där vetenskapen är mer transparent, mer tillgänglig och mer återanvändningsbar för forskning, innovation och utveckling. Målsättningen är att det framtida systemet för öppen tillgång bygger på FAIR-principerna, se nedan.

SUHF stödjer principen att forskning som är helt eller delvis offentligt finansierad ska vara öppet tillgänglig, enligt internationellt vedertagna principer, i den mån det är möjligt med

¹ I begreppet öppen vetenskap inkluderas forskning på vetenskaplig och konstnärlig grund.

² Vägledning för implementering av färdplan för öppen vetenskap:
<https://suhf.se/publikationer/rekommendationer/>

- **SUHF:s nationella färdplan för öppen vetenskap**
- Beslutades 2021, rev. 2022.
- Tydliggör lärosätenas ansvar och de åtgärder som behövs för att påskynda arbetet med öppen tillgång till forskningsdata och forskningsresultat.
- 8 rekommendationer till lärosätena.
- Tillhörande vägledning med förslag till konkreta åtgärder och förmågor.
- Pågående linjering och implementering av färdplanen på universitet och högskolor.

Intern organisation

- **Tre arbetspaket** som kommer att arbeta mer eller mindre parallellt med kunskapsinhämtning, bedömningar, skrivning och revidering efter input längs vägen
 - **Paket 1:** Öppna forskningsdata, forskningsinfrastruktur, forskningsmetoder (mjukvara, källkod m.m.)
 - **Paket 2:** Öppen tillgång vetenskapliga publikationer & lärresurser
 - **Paket 3:** Öppen medverkan för samhällsaktörer / Dialog med andra kunskapssystem
- **Olle Lundberg**, huvudsekreterare hos Forte och professor i Health Equity Studies vid Stockholms universitet och **Sanja Halling**, handläggare för öppen tillgång till forskningsdata vid VR, ingår i KB:s interna arbetsgrupp

Referensgrupp

- Peter Aronsson, Linnéuniversitetet, representerar **SUHF**
- Martin Bergman, **Universitetskanslersämbetet**
- Sofie Björling, **Vetenskapsrådet**
- Ulrika Domellöf Mattsson, Myndigheten för digital förvaltning, **DIGG**
- Johan Elf, Uppsala universitet, representerar **Kungl. Vetenskapsakademien**
- Lisa Gemmel, **Svensk biblioteksörening**
- Maria Hagardt, **Vetenskap & Allmänhet**
- Jenni Hjolman, **Kungl. Vitterhetsakademien**
- Dick Kasperowski, **Göteborgs universitet**
- Gustaf Nelhans, **Högskolan i Borås**
- Frantzeska Papadopoulou Skarp, **Stockholms universitet**
- Jörg Pareigis, **Karlstads universitet**
- Johan Rockberg, KTH, representerar **Sveriges unga akademi**
- Eva Stensköld, **Riksbankens Jubileumsfond**
- Elisabeth Strandhagen, Svensk nationell datatjänst, **SND**
- Emma Svensson, **Sveriges förenade studentkårer**
- Astrid Söderbergh Widding, Stockholms universitet, representerar **SUHF**
- Wilhelm Widmark, Stockholms universitet, representerar **SUHF**
- Karin Grönvall, riksbibliotekarie **KB**, ordförande
- Anna Lundén, **KB**
- Erik Stattin, **KB**, sekreterare

Detta har hänt och pågår

- Referensgruppsmöte 16 december och 31 mars
 - Diskussion om roller som nationella riktlinjer kan ha, utmaningar och svåra frågor, konkretion, förankring
 - Diskussion om prioriteringar för sakområden
- Konferensen ”[Open Science – From Policy to Practice](#)”, 16-17 maj 2023
- Informationstillfällen
 - VR:s referensgrupp för forskningsdata & EOSC, flera tillfällen
 - SUHF:s webinarium ”Bortom transformativa avtal”, 17 mars
 - SUHF:s nyinrättade arbetsgrupp för öppna lärresurser, 18 april
- Analyser:
 - Policyer och riktlinjer på universitet och högskolor
 - SUHF:s färdplan och vägledning
 - Andra strategier, policyer, handlingsplaner etc.
 - Unesco
 - EU
 - Finland, Irland, Nederländerna m.fl.
- Arbetsgruppen fokuserar på
 - struktur och omfattning
 - avgränsningar
 - nivå

Policyer om öppen vetenskap vid U&H

- Förfrågan till **35 universitet och högskolor** om **styrdokument, policyer, redogörelser för arbete med öppen vetenskap m.m.** i december 2022. **33 svaranden.**
- **Fyra** lärosäten har styrdokument för öppen vetenskap (GIH, LnU, LU och SU). Vid **två** lärosäten pågår arbete att ta fram (GU och KaU).
- **15** lärosäten har styrdokument för forskningsdata. Vid **sex** lärosäten pågår arbete att ta fram.
- **28** lärosäten har styrdokument för publicering.
- Övriga områden inom öppen vetenskap omnämns endast i begränsad omfattning.
- Nationella rekommendationer är normerande och får genomslag över tid.

Kommande aktiviteter

- **Kommande möten med referensgruppen**
 - 2 juni 2023 - Diskussion kring utkast till nationella riktlinjer
 - Möte planeras in höst 2023
- **Förankring**
 - Öppna inspel skriftligen under perioden **oktober 2023**
 - Organisationer, individer eller sammanslutningar har möjlighet att skicka in synpunkter på riktlinjerna
 - Inkomna synpunkter kommer att analyseras, bedömas och beaktas

Tack!

Information från förvaltningsledning och stämman

Eva Agius

Personal

- Vår och sommar 2022: stort tapp av personal när många personer i gruppen slutade.
- Enbart fyra personer har arbetat i gruppen längre än två år.
- Vi är nu fulltaliga, men nyanställningarna påverkar gruppen med upplärningar m.m.
- Alla i förvaltningsgruppen arbetar även i nyutvecklingsprojektet i olika grad.

Releaser DiVA Classic

- Låg aktivitet – huvudfokus på nyutvecklingen
- Ungefär en release per kvartal och om nödvändigt
- Hittills i år bara en release: 2023-04-19 version 2.39.0
- [Release notes](#)

Drift och systemunderhåll

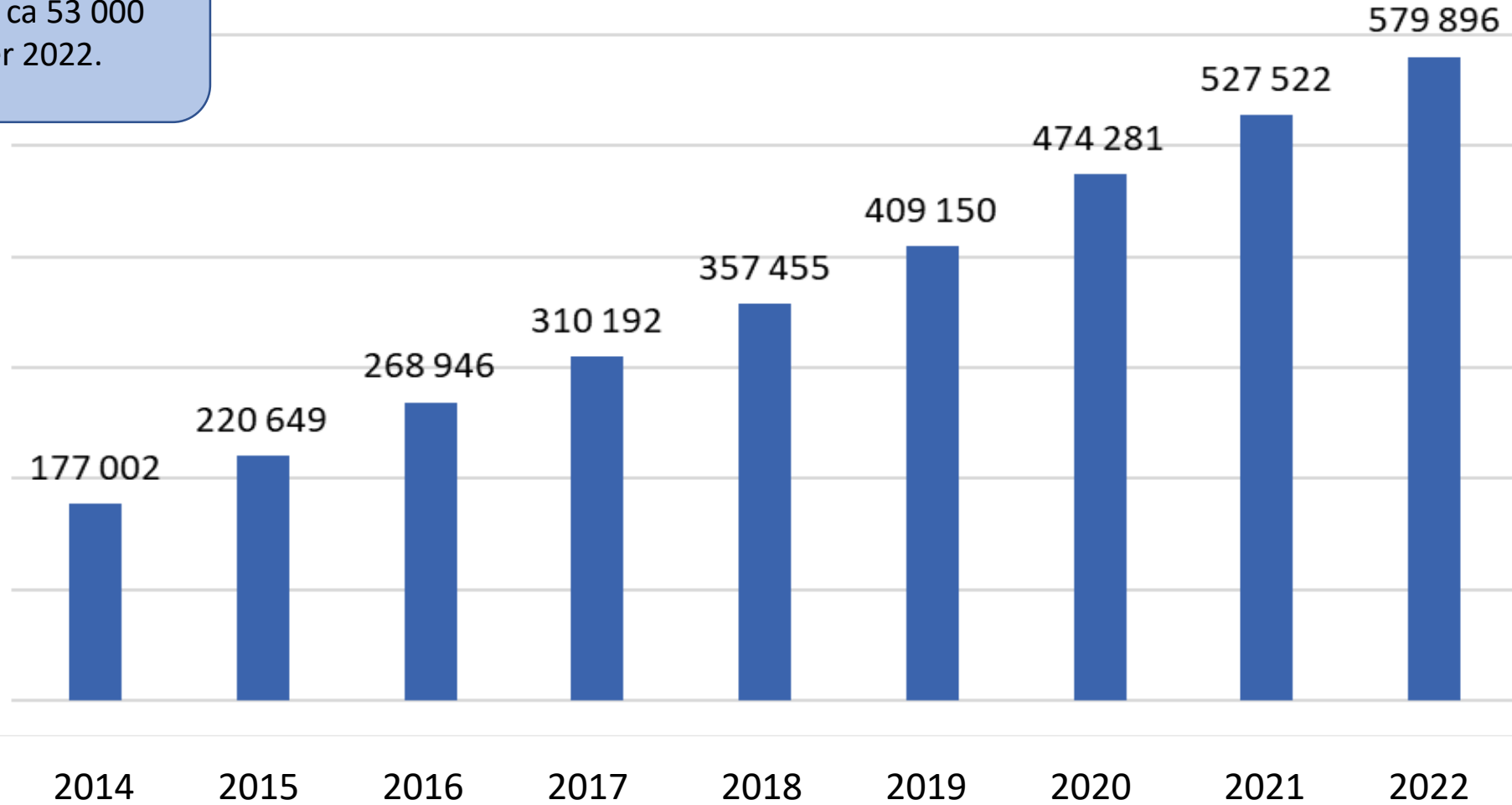
- Underhållsarbetet som påbörjades 2022 har fortsatt.
- Säkerhet och tillgänglighet förbättras, exempelvis genom att se över våra servrar och nätverk, att dirigera om datamängden vid höga belastningar m.m.
- Utökat övervakningen av serverna för att mäta datatrafik och belastningar.

Statistik

Antal fulltextpubliceringar i DiVA

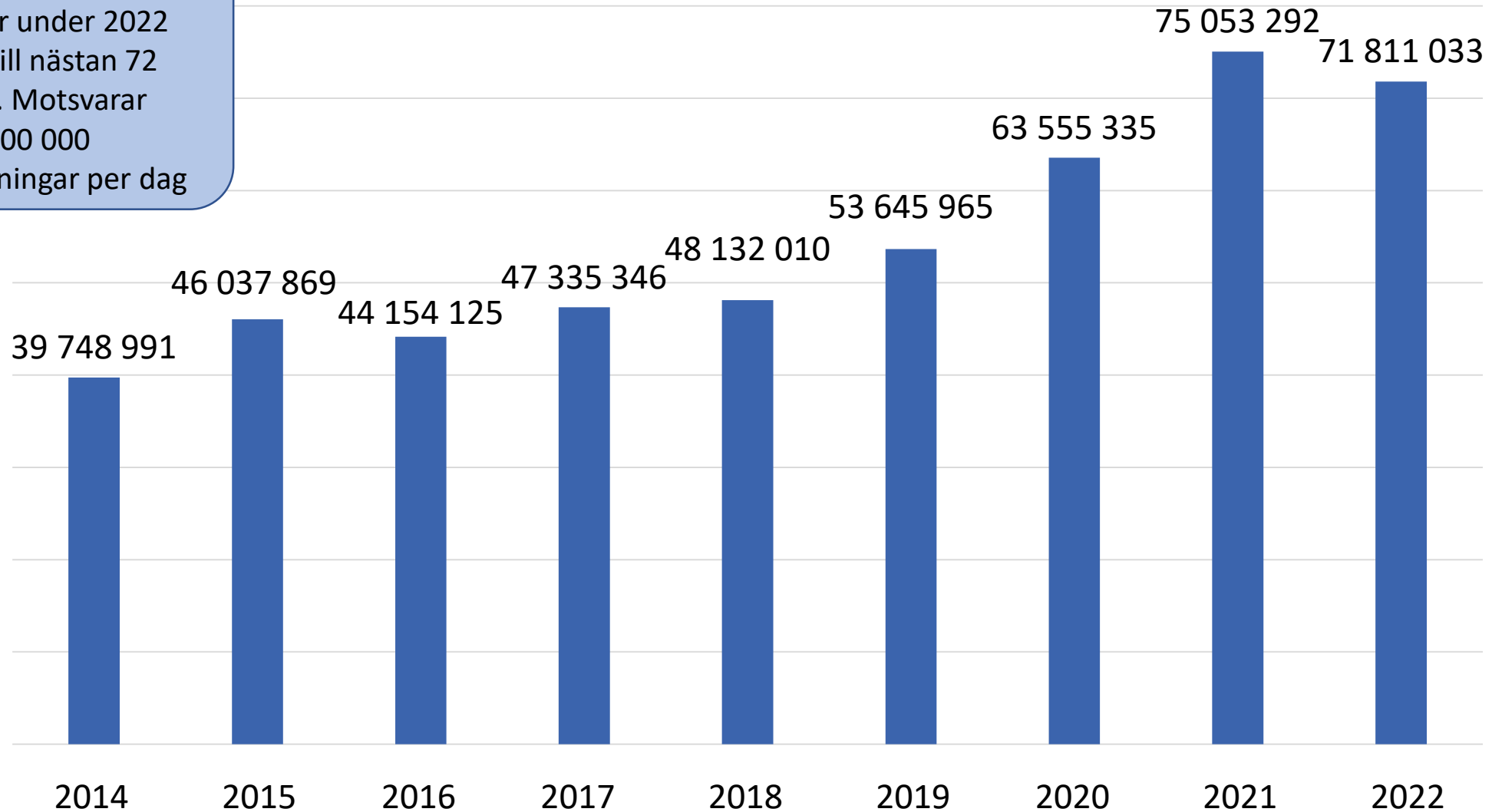
Akkumulerade värden.
Ökning med ca 53 000
nya fulltexter 2022.

Statistik

Antal nedladdade fulltexter under 2022 uppgår till nästan 72 miljoner. Motsvarar nästan 200 000 nedladdningar per dag

Antal nedladdningar av fulltexter från DiVA

Resultat 2022

Resultat	PROJ	Utfall ack	Budget ack	Budget år	Ack utfall vs ack budget
Intäkter av 4§-avgifter	600811400 DiVA	-9 527 400	-9 527 400	-9 527 400	0
Bibl gemens intäkter		-500 004	-500 000	-500 000	-4
1. Summa intäkter		-10 027 404	-10 027 400	-10 027 400	-4
Lönekostnader	600811400 DiVA	6 440 935	8 189 795	8 189 795	-1 748 860
Skattepl förm (faktisk kostn)		2 779	0	0	2 779
Premier o pensioner enl avtal		7 675	0	0	7 675
Utbildning egen personal		0	32 000	32 000	-32 000
Övr personalkostnader		484 422	46 500	46 500	437 922
Lokaltjänstkostnader		620 208	620 208	620 208	0
Övr interna lokalkostnader		3 600	0	0	3 600
Reparationer och underhåll		112 022	100 000	100 000	12 022
Resor, representation o info		38 947	70 000	70 000	-31 053
Inköp av varor		39 251	55 000	55 000	-15 749
Köp av tjänster		916 772	200 000	200 000	716 772
Univ gemens kostnader		837 322	1 065 000	1 065 000	-227 678
Avskrivningar mm		295 216	210 858	210 858	84 359
2. Summa kostnader		9 799 149	10 589 361	10 589 361	-790 212
3. Verksamhetsutfall		-228 255	561 961	561 961	-790 216
5. Årets kapitalförändring		0	0	0	0
DIFFERENS		-228 255	561 961	561 961	-790 216

Överskott ordinarie personals löner

Underskott rekryterings-tjänster

Underskott IT-konsult

Budget 2023

Budgeterat för IT-konsulter 2023:
2,65 mkr

Myndighetskapital den 1 jan 2023:
3,2 mkr

**Beräknat myndighetskapital kvar
2024: 737 500 kr**

BUDGET UTAN PROJEKTLEDARE OCH KONSULTER

Faktiska intäkter 2023	-10 234 800
Kostnader 2023	10 047 333
Överskott 2023	-187 467
Divas kostnadsbudget	10 047 333
Löner	7 728 718
OH 30%	2 318 615
OH 13% UU	1 004 733
Ska räcka till övriga kostnader	1 313 882
Utbildning, resor, DiVA-forum, styrgruppsmöten m.m.	132 000
Friskvård	16 500
Internhyra	651 218
IT-avgift	123 200
Datalicenser	130 000
Serverdrift	110 000
Avskrivningar inventarier	268 833
Totala kostnader	1 431 751
Drar över 17% OH UUB	-117 869

Kommer
gå åt till
konsulter
under
2023

Praxisgruppen

- Praxisgruppen fortsätter att träffas ett par gånger per termin.
- Bra med forum bestående av medlemmar.
- Fortsatt arbete med registreringsfrågor/upprätthålla en beskrivning av praxis samt kommunicera ut till användarna.

Alexandar Bobic, Stockholms universitet
Marcus Israelsson, Luleå tekniska universitet
Elisavet Koutzamani, Linköpings universitet
Greta Linder, Södertörns högskola
David Scheutz, Konstfack
Michael Andersson, DiVA-support
Eva Agius, DiVA-konsortiet

Ny kommunikationsplan

- Ny kommunikationsplan för DiVA finns beslutad av styrgruppen:
[Kommunikationsplan \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org)

Hittills har man gjort en ny kommunikationsplan för varje år.
Den nya planen hålls mer generell och uppdateras vid behov.

DiVA:s stämma den 4 maj

Stämman godkände årsberättelse för 2022

[Årsberättelse DiVA 2022 \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/arsberattelse-2022)

Stämman fastställde ny arbetsordning för DiVA

[Arbetsordning för DiVA-konsortiet.pdf \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/arbetsordning-2022)

Den större förändringen i arbetsordningen är att rollen verksamhetsledare i konsortieledningen försvunnit och att arbetsuppgifterna för denne nu ligger hos förvaltningsledaren.

En annan ändring i arbetsordningen är att Lars Burman i egenskap av stämмоordförande och tillika röstande för Uppsala universitet får utse ytterligare en person från UUB med närvaro- och yttranderätt.

DiVA:s stämma den 4 maj

Stämman godkände förslag om avgiftshöjning om tio procent inför perioden 2024-2026. Liksom tidigare föreslås en årlig uppräkning om två procent efterföljande år i perioden.

Nuvarande avgifter (2023)		Nya avgifter perioden 2024 – 2026 (Avgift nedan gäller under 2024, sedan uppräkning om två procent 2025 resp. 2026)
Grupp 1	510 000 kr/år	565 000 kr/år
Grupp 2	302 000 kr/år	335 000 kr/år
Grupp 3	240 000 kr/år	265 000 kr/år
Grupp 4	99 000 kr/år	110 000 kr/år

DiVA:s stämma den 4 maj

Stämman antog valberedningens förslag om val till nya medlemmar i DiVAs styrgrupp för perioden 2023–2026:

- Cecilia Heyman Widmark, Högskolan i Gävle (nyval)
- Linda Östlundh, Örebro universitet (nyval)

Styrgruppens medlemmar:

Lars Burman, Uppsala universitet (ordf.)

Maria Haglund, KTH

Lotta Gustafsson, Linnéuniversitetet

Claes Eriksson, VTI

Jan Hjalmarsson, Konstfack

Cecilia Heyman Widmark, Högskolan i Gävle

Linda Östlundh, Örebro universitet

Johanna Hansson, Uppsala universitet (Adj.)

Linda Jernstedt, Uppsala universitet (Adj.)

Eva Agius, Uppsala universitet (Adj.)

Resultat från enkät

DiVA forum 30-31 maj 2023

Varför enkät om DiVA support?

- Möjlighet att se över våra arbetsmetoder
 - Möjlighet att se hur ni medlemmar arbetar
 - Möjlighet att undersöka enkätverktyget för våra behov
-
- Arbetsmetoder för supporten i nya DiVA

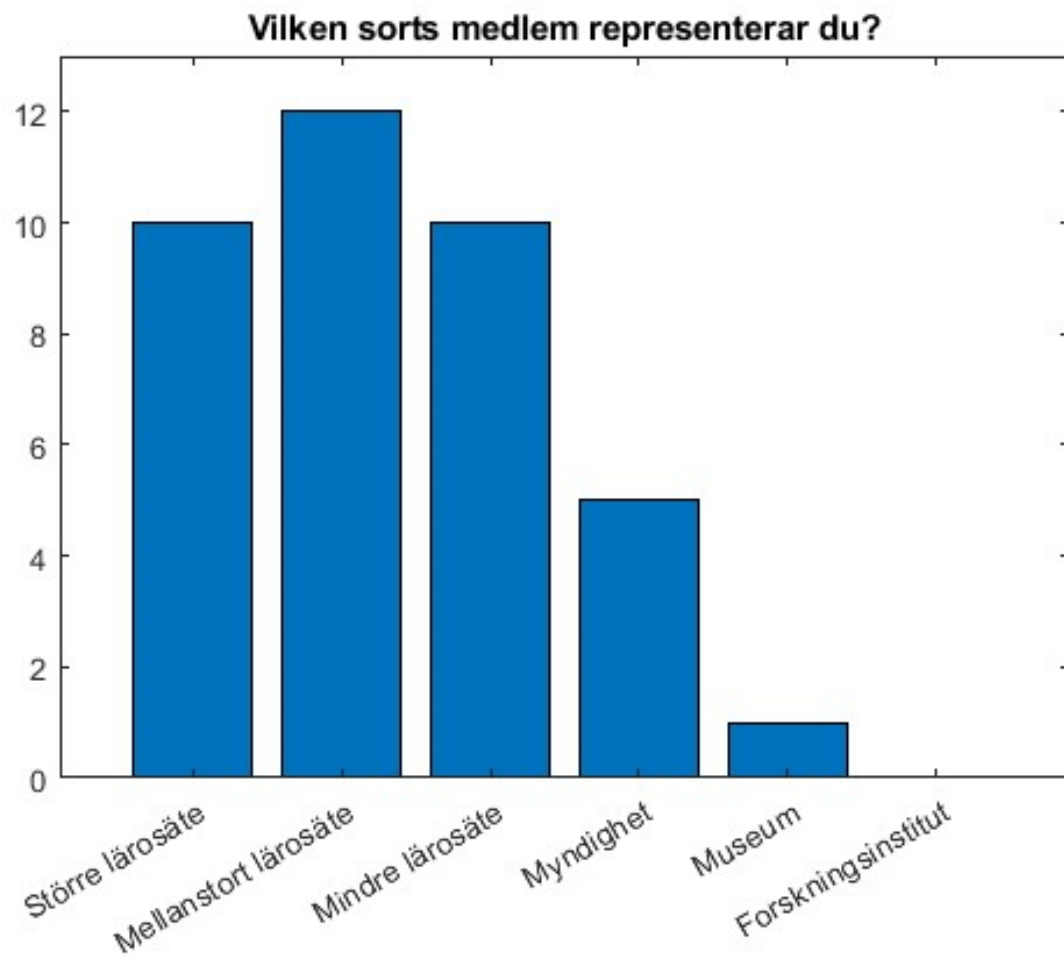

Hur tog vi fram enkäten?

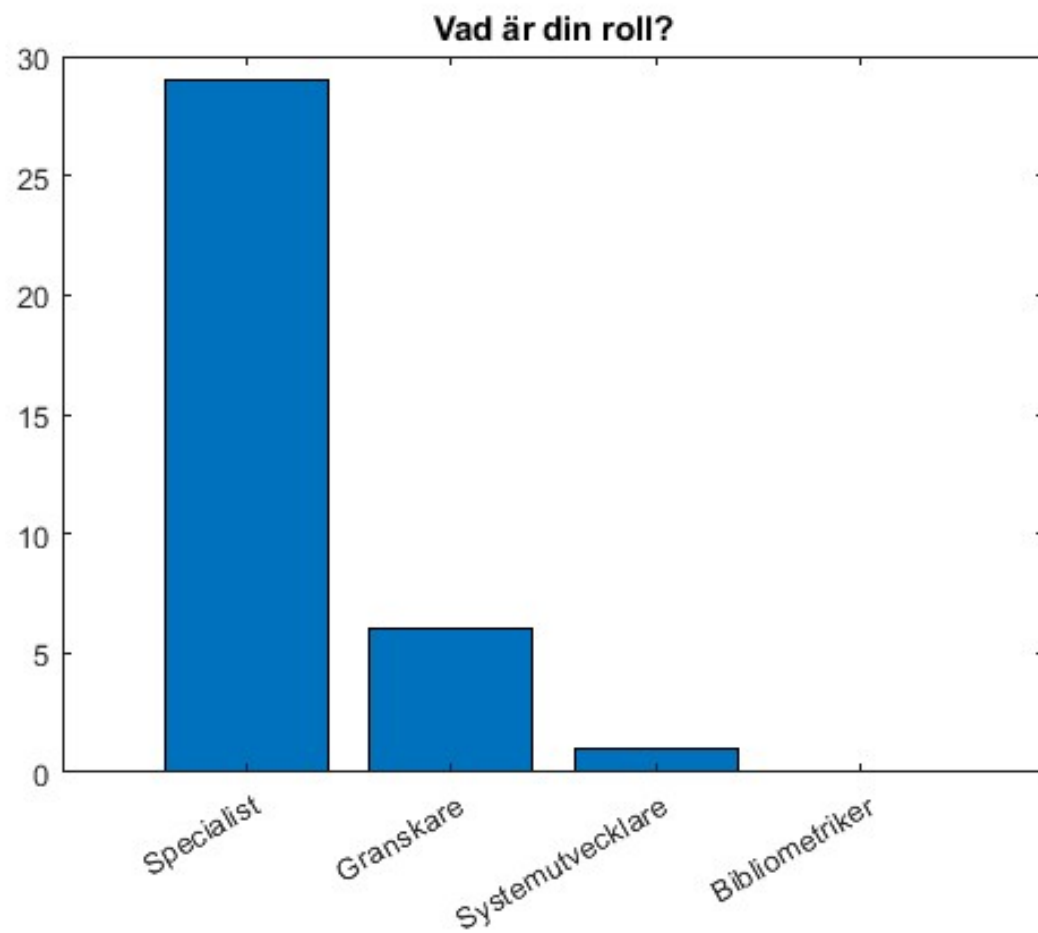
- Enkät togs fram av supporten under våren 2023
- Utvärderades innan slutgiltigt förslag togs fram
- Skickades ut mitten av april

Vilken sorts medlem representerar du?

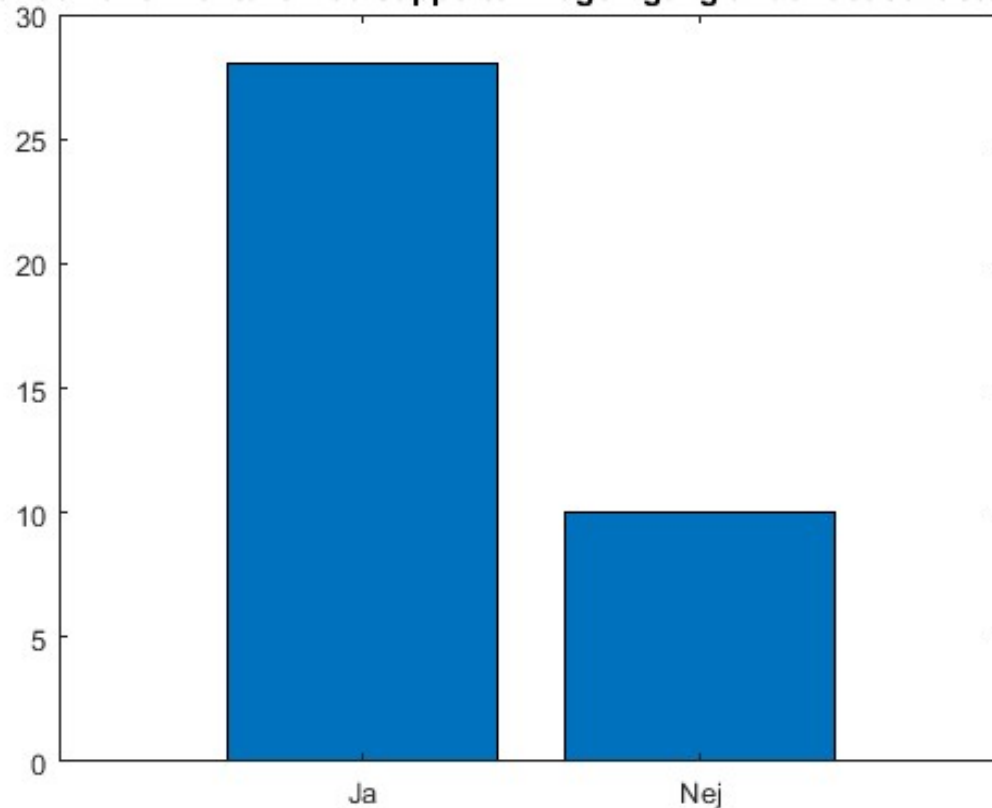

Vilken är din roll?

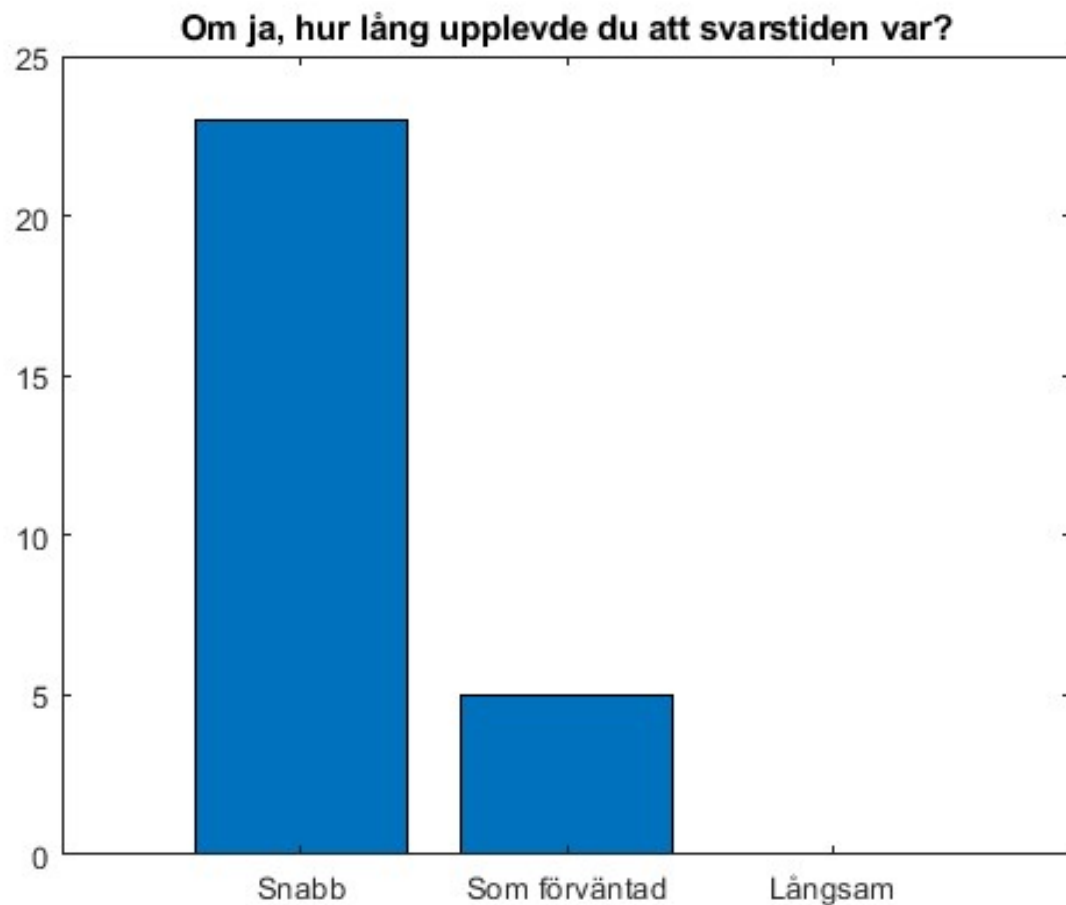

Har du varit i kontakt med supporten det senaste året?

Har du varit i kontakt med supporten någon gång under det senaste året?

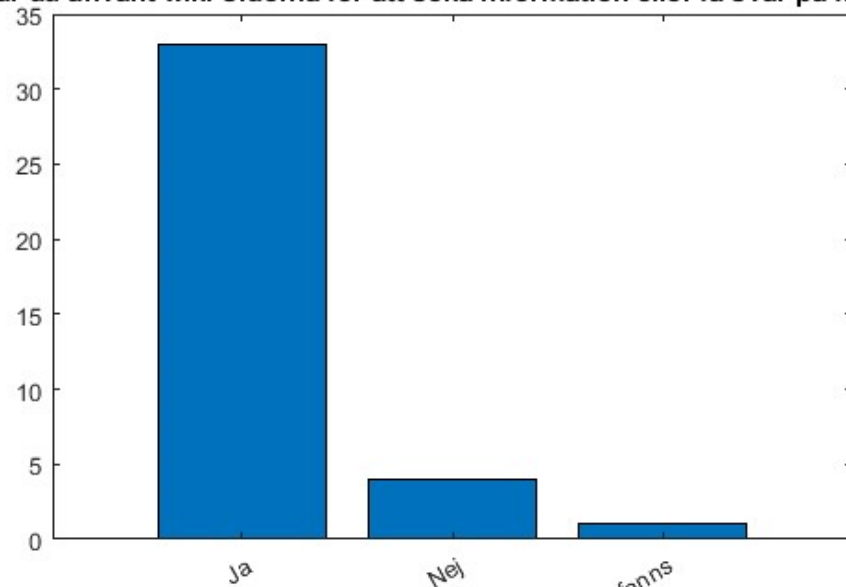
Hur lång upplevde du att svarstiden var?

Använder du wikin eller Jira?

Wikin

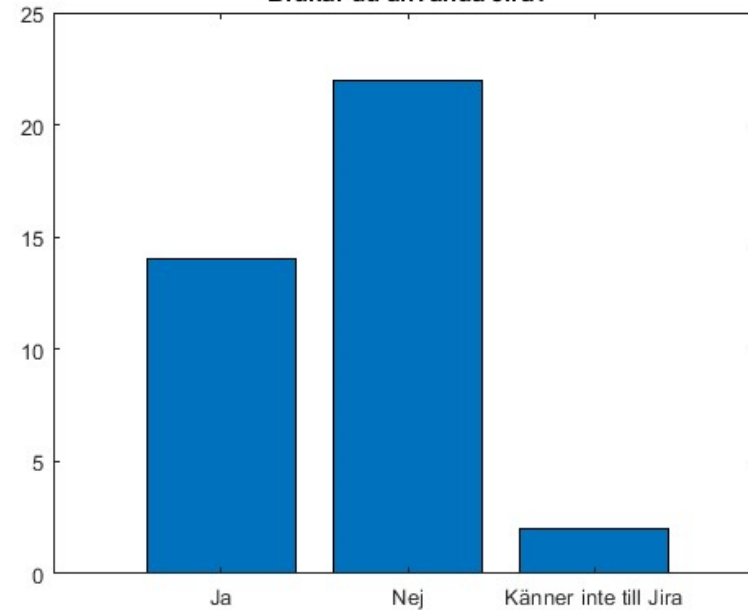
Har du använt wiki-sidorna för att söka information eller få svar på frågor?

Kände inte till att wikin fanns

Jira

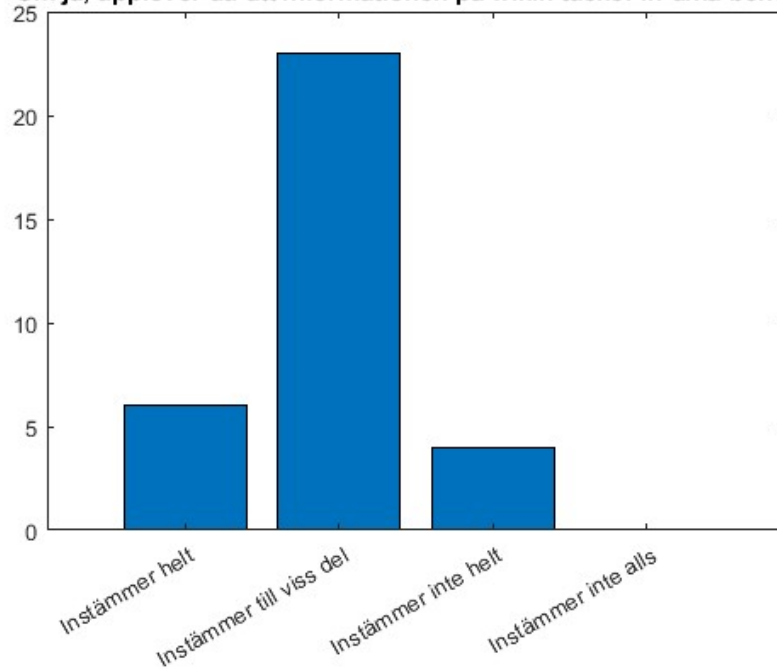
Brukar du använda Jira?

Täcker informationen in dina behov?

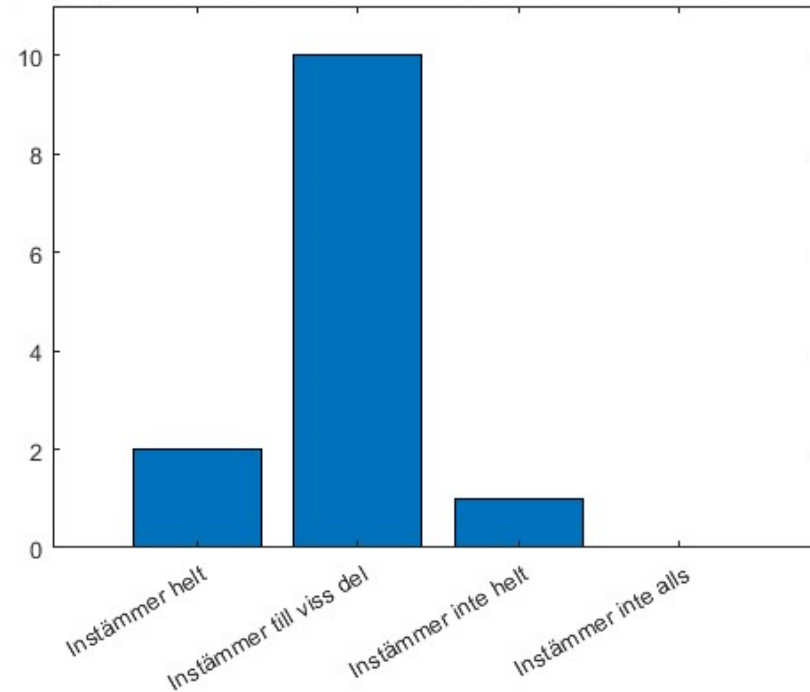
Wikin

Om ja, upplever du att informationen på wikin täcker in dina behov?

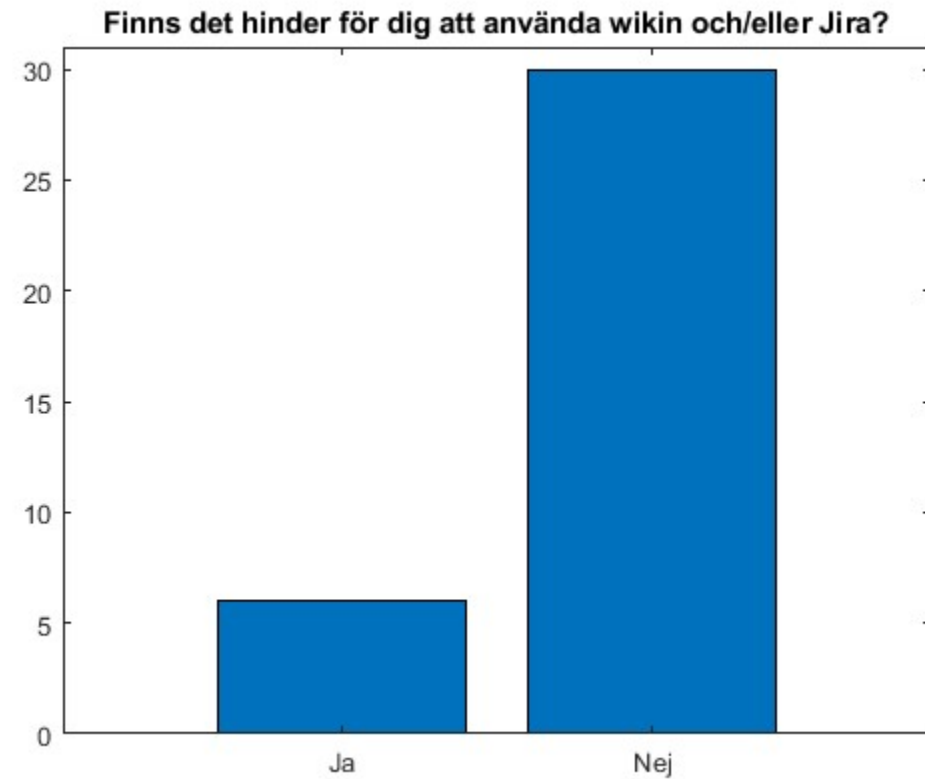

Jira

Om ja, upplever du att informationen på Jira täcker in alla dina behov?

Finns det hinder för dig att använda wikin/Jira?

Slutsatser

- Hur ni internt arbetar med DiVA beror på lokala förutsättningarna
- Många är nöjda/mycket nöjda med den support de får
- Användandet av wikin/Jira varierar – men täcker in behovet för de flesta
- Båda verktygen upplevs svårnavigerade (framförallt kring med sökning)

Hur går vi vidare med resultaten?

- Främst kommer vi se över vad vi kan ta med kring kommunikation
 - Hur skall supporten ge stöd inför nya DiVA?
 - Hur ser vi till att nivån är på samma nivå genom systembytet
 - Vad kan vi tänka igenom inför utveckling kring t.ex. manualer mm

Tack!
Frågor?

Frivillig frågestund med supporten

TACK!

